

T.C.
YARGITAY

6. Hukuk Dairesi

Esas No: 2023/3883

Karar No: 2023/4076

Karar Tarihi: 05-12-2023

YARGITAY KARARI

YARGITAY KARARI
İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 31. Hukuk Dairesi

SAYISI: 2023/878 E., 2023/1017 K.

DAVA TARİHİ: 26.05.2022

HÜKÜM/KARAR: Esastan Red

İLK DERECE MAHKEMESİ: Ankara 13. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI: 2023/360 E., 2023/480 K.

Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, İlk Derece Mahkemesince davanın usulden reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; taraflar arasındaki sözleşme gereğince sözleşmede yapımı öngörülen işlerden 14. sırada yer alan çevre düzenlemesi alınanın aydınlatılması için yeteri kadar aplik/spot işi ise halen daha hiç yapılmamış olduğunu, tamamen eksik olduğunu, davalının müvekkilinin sözleşme çerçevesinde davacıya ödeme yaptığını ödemenin toplam tutarının 187.675,00 TL olduğunu, ödeme belgelerini bilahare sunacaklarını, sözleşmeye göre işin yapımına 11.03.2020 tarihinde başlanacak ve işin 30.05.2020 tarihinde tamamlanıp teslim edileceğini, davacının gerçekleştirdiği işin bedelinden fazla fazlasına tekabül eden tutarda ödeme almış durumda olduğunu, sözleşme gereğince işi 30.05.2020 tarihinde tamamlayıp teslim etmesi gereken karşı davalı alt yüklenici, işi süresinde tamamlamadığı gibi iş sahasını da 2020 Ağustos ayının sonunda terk ettiğini belirterek davalarının kabulü ile fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 10.000 TL cezai şart alacağını dava tarihinden itibaren işleyecek avans faizi oranında faizi ile karşı davalıdan alınarak davacıya müvekkiline verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde;dava açılmadan önce dava şartı arabuluculuğu başvurulmamış olması sebebiyle davanın usulden reddine, bu mümkün görülmez ise esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 08/02/2023 tarih 2022/795 Esas ve 2023/69 Kararı ile HMK 114/2 maddesi uyarınca arabuluculuk şartı yerine getirilmediğinden dava şartı yokluğundan davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 25/04/2023 tarih 2023/417 Esas ve 2023/545 Karar sayısı belirtilen kararında \"Somut olayda uyuşmazlık, dava tarihi itibariyle yürürlükte bulunan 6098 sayılı TBK'nun 470. vd. maddelerinde düzenlenen eser sözleşmesinden kaynaklanmıştır. Anılan bu tür uyuşmazlıklar 6102 sayılı TTK'nın 4. maddesinde tahdidi olarak sayılan mutlak ticari davalardan değildir. Davanın taraflarından davalı gerçek kişi olup, işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olup olmadığı, vergi dairesinden bilanço esasına göre defter tutup tutmadığı ve esnaf sınırını aşip aşmadığı araştırılarak ve değerlendirilerek görevli Mahkemenin tespitinden sonra sonuca gidilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması doğru görülmemiştir. O halde Mahkemece yapılacak işlem, davalı ...'nın tacir olup olmadığı araştırılarak tacir olmadığının anlaşılması halinde Mahkemenin görevli olup olmadığının tartışılması, tacir olduğunun anlaşılması halinde kabule göre davalı yararına takdir edilen vekalet ücreti belirlenirken Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7. Maddesinin dikkate alınarak sonuca gidilmesinden ibaret olacaktır. Açıklanan nedenlerle; sair hususlar incelenmeksizin davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne, mahkeme kararının HMK'nın 353/1-a.3,4 maddesi gereğince kaldırılmasına, dosyanın Dairemiz kararına uygun şekilde sonuçlandırılması için kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar verilmesi gerekmiştir.\" gerekçesiyle kararın kaldırılmasına karar verilmiştir.

V. KALDIRMA KARARI SONRASI İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen tarih, esas ve karar sayılı kararında \"dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan cezai şart bedelinin tahsili talebine ilişkindir.

Davacı vekili, Ankara 13. Asliye Ticaret Mahkemesi 2022/374 sayılı dosyasında kendisi aleyhine eser sözleşmesine dayanılarak proje kapsamında tanmamlandığı ileri sürülen elektrik işi bedeli için verilmesi kararlaştırılan dairenin tapu iptali tescil, olmadığı takdirde değerinin tespiti ile cezai şart alacağının tahsili için açılan davada; cevap süresini geçirerek Karşı dava ile işin eksik bırakılıp tamamlanmadığı,başkasına yaptırıldığı, gecikmeye sebep olanın davacı olduğu ileri sürülerek cezai şart bedelinin tahsili talebinde bulunmuştur. Davalı vekili; karşı davanın süresinde olmaması nedeniyle reddi ile tefrik edilen dava için Arabuluculuk Şartının yerine getirilmediğini savunmuştur.

HMK 133 maddesi gereği karşı davanın cevap süresi içinde açılması gerekmektedir. Ancak eldeki davada cevap dilekçesinin süresinde verilmediği sabittir. Hal böyle olunca karşı dava açılma koşulları gerçekleşmemiştir. Mahkemece açılan davanın tefriki ile ayrı esasa kaydı yapılmıştır. Bu aşamada ise karşı dava niteliği taşınamaması nedeniyle öncelikle arabuluculuğa gidilme şartının yerine getirilmediği hususu ortaya çıkmıştır. Karşı davanın süresinde açılması halinde arabuluculuk koşulunun aranmayacağı yasa gereği ise de; bağımsız bir dava olarak ele alınması durumunda Arabuluculuk ön

şartının gerçekleşmesi zarureti ortaya çıkmaktadır. Herne kadar uygulamada görevsizlik kararı sonrası görevli mahkemede dava görülmeye başlanmadan giderilen arabuluculukta eksikliğin giderilmiş olduğu kabul edilmekte ise de; eldeki davada eksikliğin giderildiği iddiasında bulunulmadığı gibi, tefrik edilen asıl davada davacı tarafça yerine getirilen Arabuluculukta karşı davadaki taleple ilgili bir değerlendirme olmadığından arabuluculuk koşulunun yerine getirildiğinin kabulünden söz edilemeyeceği gözetilerek; davanın Zorunlu arabuluculuğa tabi olduğu, TTK 5/a ve HMK 1. maddesi ile 6325 sayılı Arabuluculuk Kanunu 18/ a maddesi uyarınca dava açılmadan önce Zorunlu Arabuluculuğa gidilmemiş olması nedeniyle HMK 114/2 ve 115 maddeleri uyarınca dava şartı yokluğundan karar verilmiş, hükmün davacı vekiline istinaf edilmesi sonucu, verilen karar Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 31. Hukuk Dairesinin 25.4.2023 gün 2023/417 esas,2023/545 sayılı ilamı ile davalının tacir olup olmadığının araştırılması gereğine değinilerek kaldırıldığı görülmüştür. Eldeki davanın Ankara 13. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2022/795 sayılı dosyasında cevap süresi geçirildikten sonra karşı dava olarak açıldığı, asıl davada ...'nın tacir olduğuna ilişkin tespitin yapılarak davaya bakıldığı görülmüş olup Ticaret Sicil kaydı yeniden çıkartılarak" gerekçesiyle HMK 114/2 maddesi uyarınca arabuluculuk şartı yerine getirilmediğinden dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmiştir.

VI. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinaf başvuru dilekçesinde özetle; istinaf kararı tartışılmadan karar verildiğini, mahkemece tacir araştırması yapılmadığını, tefrik kararının usule aykırı olduğunu, tefrik halinde asıl davaya karşı açılan karşı davada arabuluculuk şartının aranmayacağını, duruşma mazeretlerinin haksız olarak reddedilerek karar verildiğini, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini, maktu vekalet ücretinin yarısına hükmedilmesi gerekirken tam ücrete karar verilmesinin hatalı olduğunu belirterek yerel mahkeme kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile Mahkemece, dosya kapsamındaki bilgi, belge ve toplanan deliller değerlendirilerek yasal düzenlemelere uygun ve isabetli gerekçeyle karar verilmiş olduğu, davacı vekili tarafından ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında mahkeme kararında usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı anlaşılmakla, davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

VII. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili istinaf dilekçesinde belirttiği itirazlarını temyiz dilekçesinde yinelemiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, eser sözleşmesinden kaynaklanan cezai şart alacağı istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun (6100 sayılı Kanun) 369 ncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 nci maddeleri,

6100 sayılı kanunun 1, 114/2 ve 115 nci maddeleri,

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 5/a maddesi,

6325 sayılı Arabuluculuk Kanunu 18/ a maddesi.

3. Değerlendirme

1.Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanunun 371 nci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup, davacı vekilinin, Ankara 13. Asliye Ticaret Mahkemesi 2022/374 sayılı dosyasında kendisi aleyhine eser sözleşmesine dayanılarak proje kapsamında tamamlandığı ileri sürülen elektrik işi bedeli için verilmesi kararlaştırılan dairenin tapu iptali tescil, olmadığı taktirde değerinin tespiti ile cezai şart alacağının tahsili için açılan davada; cevap süresini geçirerek karşı dava ile işin eksik bırakılıp tamamlanmadığı,başkasına yaptırıldığı, gecikmeye sebep olanın davacı olduğu ileri sürülerek cezai şart bedelinin tahsili talebinde bulunduğu ancak davaya cevap süresi içerisinde cevap dilekçesi sunulmamış olduğundan cevap dilekçesi ile birlikte açılan karşı davanın(incelemeye tabi olan bu dosya) tefrik edilerek ayrı bir esasla görüldüğü, her ne kadar asıl davada arabuluculuk dava şartı yerine getirilmiş ise de; karşı dava artık ayrı bir esas ile görüldüğü için asıl davada yerine getirilen arabuluculuk dava şartının karşı davaya sirayet etmeyeceği, karşı dava açısından yapılan incelemede de davalının işletmesini ticaret siciline işletmiş olduğu, karşı davanın arabuluculuk dava şartına tabi olduğu ve bu şartın yerine getirilmediği dosya kapsamından anlaşılmakla davacı vekilince temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanunun 370 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

Temyiz harcı davacı tarafından peşin yatırıldığından yeniden harç alınmasına yer olmadığına,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

05/12/2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.